

číslo ve spisu:

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

THÁKUROVA 3, 160 00 PRAHA 6

Katedra/Ústav: Katedra pastorálních oborů a právních věd

Posudek vedoucího/vedoucí diplomové práce

jméno vedoucího/vedoucí doc. Aleš Opatrný, Th.D.

Autor/autorka práce: Věra Machancová
Studijní program/obor: Teologie, Teologické nauky
Název práce: Náboženská gramotnost
Vedoucí práce: doc. Aleš Opatrný, Th.D.
Rozsah práce: 171529

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	Nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☐	☒	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☒	☐	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☐	☐	☒	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☐	☒	☐	☐
Zpracování příloh	☒	☐	☐	☐
Celková typografická úprava	☐	☒	☐	☐

B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☐	☐	☐	☒
Práce stanovených cílů dosahuje	☐	☐	☐	☒
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☐	☒	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☐	☒	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☒	☐	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☐	☐	☐	☒
C. Celkový přínos práce				
Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.				
	ano		ne	
Práce je kompilační prací	☐	☒		
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☒	☐		
Práce přináší nové poznatky	☐	☒		
Práce navrhuje nové metodické přístupy	☐	☒		
Práce má metodologický/teologický přínos	☐	☒		
D. Průběh zpracování práce				
	ano		ne	
Autor/ka pravidelně konzultovala s vedoucím práce	☐	☐		
Autor/ka přicházela se samostatnými tvůrčími podněty	☐	☐		

Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Autorka práce se nikoliv vlastní vinou ocitla v obtížné situaci, když vedoucí práce, který s ní obsah práce připravoval, odešel v průběhu přípravy práce z fakulty. Nový vedoucí práce už neměnil celkový půdorys práce, zdůrazňoval ale zásadní věc: Že nezvyklý termín "náboženská gramotnost" je třeba definovat, byť to bude definice autorky diplomové práce samotné.

Bohužel práce v první řadě postrádá tuto zásadní věc a z druhé strany obsahuje řadu témat, která jsou zbytečná až nepochopitelná, proč jsou zařazena. (Opravdu jsou problémem farnosti Kyje-Černý Most buddhisté, muslimové, atd..?). Také není zřejmé, proč autorka zařazuje do textu základní orientaci ve svátostech, tím spíše, že jako literaturu, ze které čerpá, uvádí také (blíže neurčené) Pracovní listy J. Plhoně (jistě dobrá pomůcka pro katechezi, ale ne materiál k diplomové práci).

Není-li náboženská gramotnost definována, nelze se divit, že kritéria náboženské gramotnosti jsou zcela neostrá (str. 31 dole), uvedena ve formě přací, ne určovací, navíc s první větou odstavce 2.4. poněkud nesrozumitelnou.

Zásadní vady práce jsou tři. Už zmíněná absence jasné definice toho, co chce autorka zkoumat. Bez ní nelze smysluplně dál postupovat, něco hodnotit či dokazovat. Dále zaměňování či nerozlišování „gramotnosti“ ve smyslu znalostí a orientace v problému a křesťanské víry. Jsou to skutečnosti sice spolu související, ale ne totožné či zaměnitelné.

Dalším velkým problémem celé práce je styl psaní, kdy do citace literatury a popisu skutečností (např. témata funkční a kulturní gramotnost) jsou stále vplétány rady, doporučení či povzdechnutí autorky. Tak prostě nelze vědeckou práci psát. A jak je masopustní karneval (str. 48) podkladem pro zvýšení náboženské gramotnosti si jen ztěží dovedu představit. Bez ironie musím konstatovat, že například celý poslední odstavec na str. 48 je ukázkou toho, co je zásadně práci vytýkáno: Co vše je tam „pomícháno“ na malém prostoru, věci související i nesouvisející! Na druhé straně nejsou (ač je to obsaženo v původním zadání) nijak věkově rozčleněny skupiny, kterých by se mělo zlepšení gramotnosti týkat.

Je zřejmé, že autorce výchova a výuka dětí i dospělých ve farnosti leží na srdci. Je také pravda, že k části práce si vyhledala dostatek relevantní literatury. Jen by bylo třeba psát text jako vědeckou práci, ne jako, s odpuštěním, jsou špatná kázání, kde kazatel sice neřekne nic zlého, ale popovídá o všem možném co četl, co slyšel a co mu leží na srdci. Je pravda, že špatnými kázáními jsou katolíci kaženi. Tím spíše je třeba psát práce na vysoké škole jinak. Ač si velmi vážím snahy, statečnosti a odolnosti autorky, která práci dokončovala před porodem i po porodu zdaleka ne prvního dítěte, nemohu práci k obhajobě s čistým svědomím doporučit.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

--

Doporučení práce k obhajobě	nedoporučuji
------------------------------------	---------------------

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 18.5.2013

Podpis: